

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
40 (1997-1998)

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-18-4

001 3811

BRNO 1999

PD 4423

S 9990385

395

250, ✓

PŘEHLED VÝZKUMŮ 40 (1997-1998)

Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: ps@isibrno.cz

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc

Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla,
Richard Zatloukal

Na titulním listě: Mikulčice - sídliště na "Klášteřisku"

Tisk: BEKROS

Náklad: 350 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou

© 1999 by the Authors

All rights reserved

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

(spoje, vertikální a horizontální fixace stavebních dřev, technika jejich výroby atd.) vedoucí k rekonstrukci naší představy o konkrétním středověkém městském obydlí a o životě v něm.

Peter Kováčik, ARCHAIA, pracoviště Brno

Prameny a literatura:

Kováčik, P. 1997: Uherské Hradiště „Reduta“. Nálezová zpráva č.j. 6/97 uložená v archivu brněnského pracoviště společnosti ARCHAIA.

Beroušek, J. - Kováčik, P., 1999: Přspěvek k topografii Uherského Hradiště, SPFFBU v tisku.

Procházka, R. – Snášil, R. 1983: Výzkumy v Uherském Hradišti v roce 1981 (okr.Uherské Hradiště), PV 1981, s. 62-64.

Resumé:

Uherské Hradiště (Bez. Uherské Hradiště). Masarykovo Platz. Frühmittelalter (8.-10. Jh.), Hochmittelalter-Neuzeit (13.-17. Jh.). Rettungsgrabung.

UHERSKÉ HRADIŠTĚ (okr. Uherské Hradiště)

Sojákova ul., parc. č. 89/2. Sídliště. Středověk, novověk (13.-17. stol.). Záchranný výzkum.

Výzkum byl prováděn metodou plošného odkryvu po úroveň zasaženou základem stavby a navázal tak na plochu zkoumanou v letech 1980 – 1986 archeologickým oddělením Slovákckého muzea v Uherském Hradišti (např. Snášil - Procházka 1984).

Výsledkem výzkumu byla dokumentace souvrství ze 14. až 17. století.

Peter Kováčik, ARCHAIA, pracoviště Brno

Prameny a literatura:

Kováčik, P. 1997: Uherské Hradiště, Mariánské nám., obchodní dům „Magnum“. Nálezová zpráva č.j. 5/97 uložená v archivu brněnského pracoviště společnosti ARCHAIA.

Snášil, R. - Procházka, R. 1984: Výzkumy v Uherském Hradišti v roce 1982 (okr.Uherské Hradiště), PV 1982, s. 63-65.

Resumé:

Uherské Hradiště (Bez. Uherské Hradiště). Sojákova Gasse. Siedlung. Hochmittelalter-Neuzeit (13.-17. Jh.). Rettungsgrabung.

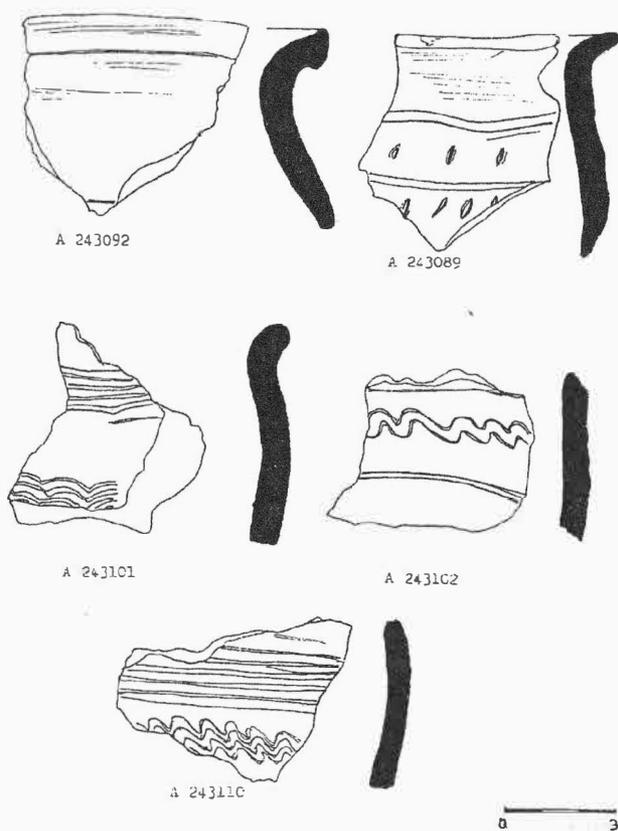
UHERSKÝ OSTROH II - KVAČICE (okr. Uherské Hradiště)

Trať Chylický rybník, Benadini (Bernardini). Osídlení II. stupně lidu s lincární keramikou, epilengyelské, z období kultury popelnicových polí a slovanského.

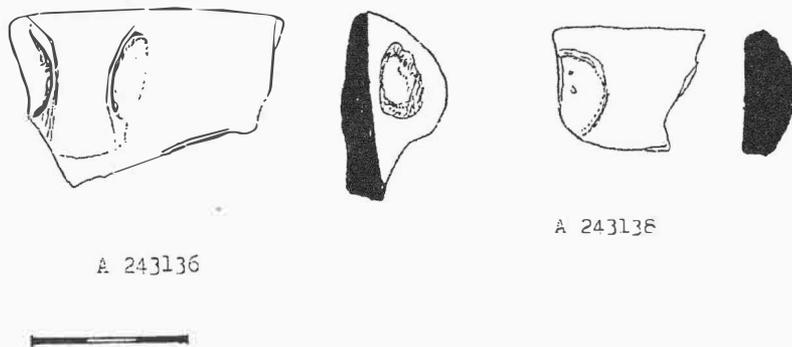
Lokalita Uherský Ostroh – Kvačice, trať Chylický rybník, Benadini zaujímá původní první levobřežní terasu řeky Moravy nedaleko jejího soutoku s říčkou Oklukami. Souvrství povodňových hlín 20-40 cm mocné, jeví se na profilech zkoumaných objektů, pak naznačuje, že v průběhu středověku došlo k zaplnění údolní nivy nánosy a terasa sama se stala součástí záplavového území.

Z popudu studenta FF Ostravské univerzity Radima Macháně, který na lokalitu upozornil, započala první etapa výzkumu roku 1996 na západním okraji těžební jámy (prozkoumány 2 objekty). Vlivem pokračující těžby šterkopísku (Šterkovny s.r.o. Ostrožská Nová Ves) i s ohledem na silnou erozní činnost na březích těžebního jezera pokračovaly

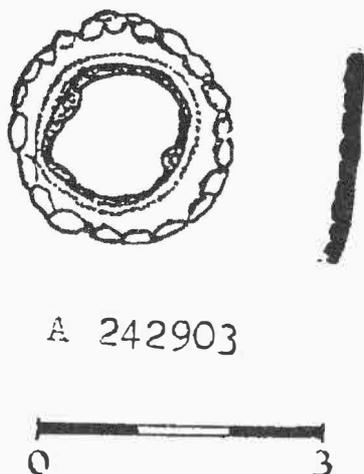
záchranné práce i v roce 1997 (rovněž prozkoumány 2 objekty) a v době od 8.července do 6.srpna roku 1998. Výzkum se soustředil do prostoru západního ohbí příjezdové komunikace, tedy do míst, kde se jihozápadní okraj jezera stáčí k severovýchodu Nejprve došlo k začištění břehu jezera v celkové délce 130 m, severovýchodní hrana přitom byla asi o 30 m delší než úsek jihozápadní. Ze začišťování profilu byl získán střepový materiál lineární keramiky a keramiky lidu popelnicových polí. Při dokumentaci jsme zachytili celkem 12 zahloubených objektů. Větší část z nich byla slovanská, objekt číslo 3 obsahoval mimo slovanského materiálu (viz níže) ještě lengyelský a epilengyelský materiál, rovněž tak výzkum objektů 7 a 12 přinesl lengyelský materiál, zatímco odkryv objektu 11 odhalil novověký zásah.

Obr. 1: Uherský Ostroh II-Kvačice, Chylický rybník, Benadini. Výběr slovanského materiálu z objektu 8.

Obr. 2: Uherský Ostroh II-Kvačice, Chylický rybník, Benadini. Lengyelský materiál z objektu 12.

Obr. 3: Uherský Ostroh II-Kvačice, Chylický rybník, Benadini. Bronzová nášivka z objektu 3.

Ze zbylých 9 slovanských objektů stojí za podrobnější zmínku především objekty 1 a 3. První z nich se již na profilu v předcházejících výzkumných sezónách jevil jako destrukce otopného zařízení. Tu společně se superpozicí dalšího objektu zachytil i nejnovější výzkum. Tak bylo v objektu v nadloží zachyceno ohniště se zuhelnatělými zbytky dřevěných kúlů a nálezy mazanicových bloků. Celkem osm kulových jamek pak domněnku lehčí dřevěné konstrukce potvrzuje.

V centrální části sondy do objektu číslo 3, vymezené kamennou destrukcí a několika kúlovými jamkami, se očím archeologů naskytl nevšední pohled na bronzovou kruhovou nášivku, původně snad s prolamovaným středem, který dnes chybí, a vícenásobný skleněný korál. Analogií k nášivce se zdá být honosnější zlatý kus z hrobu avarského kagana z Kunszentmiklos (Profantová 1998) v Maďarsku. Tím se dostáváme k dataci slovanských nálezů. Její spodní hranice je dána mladým pražským typem a zmíněnou bronzovou nášivkou. Podstatná část objektů pak náleží do 9. století. Charakterizuje je na kruhu obtáčená a zdobená keramika, kostěné proplétačky i přesleny z mastku. Nejmladší horizont slovanského osídlení představují pak dva objekty s keramikou zdobenou jen „šroubovnicí“ nebo jednotlivými horizontálními rytými liniemi, na nichž již chybí vlnice. Můžeme je na základě analogie ze Starého Města (za upozornění patří dík L. Galuškoví) zařadit na sklonek 9.a do 10. století.

Jiří Pavelčík, SM Uherské Hradiště

Literatura:

Profantová, N. 1998: Bezejmenný vládce Avarů. Dějiny a současnost 20, seš. 5, 2-4.

Resumé: Uherský Ostroh II-Kvačice (Bez. Uherské Hradiště). Feldfluren Chylický rybník, Benadini (Bernardini). Neolithikum (LbK), Urnenfelderkultur, Slawische Zeit.

ÚJEZD U BRNA (okr. Brno - venkov)

„Úzké“. (ZM 10, list 24-43-12, 283-290 mm od Z a 27-33 mm od J sek.č.) Střední doba hradištní. Sídliště. Hrob - nedatován. Záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum při stavbě plynové přípojky „Otnice I“ byl proveden formou dohledu při výkopových pracích a průzkumem rýh pro plynové potrubí. Vlastní